

Tanítsunk Magyarorszáგért program

Tájékoztató a mentorprogram folyamatairól és az általános iskolai programkoordinátor feladatairól

A program leírása

A *Tanítsunk Magyarorszáგért* program megvalósításával a lehetőségetől elzártabban élő kisiskolások számára elérhető közelségbe kerülnek azok a karrierutak, amelyek a szociális és földrajzi helyzetük miatt esetenként nem voltak adottak számukra. A velük dolgozó egyetemi hallgatók, mentorok feladata, hogy a gyerekek megmutassák, számukra is vannak lehetőségek a kiteljesedésre, és a képességük alapján a tanulással sokra vihetik. A program során a mentorált gyerekeket a mentorok kalauzolják a településen túli izgalmas megismerésében, így közösen látogatják a középiskolákat, a valós munkaerőpiaci ismereteket átadó vállalati nyílt napokat, az állatkertet, a múzeumot annak érdekében, hogy lássák, hányféle jövőből is választhatnak.

Ennek hozadékaként erősödnek a kisközösségek, és olyan társadalmi csoportok is találkoznak egymás problémáival, amelyek eddig gyakran elszigetelten éltek egymás mellett az adott régiókban, így erősítve a társadalmi felelősségvállalást az érintett csoportokban.

A program folyamatai

A mentorok kiválasztása

Mielőtt a hallgatók megkezdnék az általános iskolában a mentorálást, részt vesznek egy felkészítő kurzuson, amely során elkezdődik egy érzékenyítési folyamat, és ahol a hallgatók látóköre jelentősen bővül, és újszerű szemléletet sajátíthatnak el. E kurzus segítségével olyan alapismeretet kapnak, amelyek hozzájárulnak a mentori tevékenységeik megfelelő színvonalú végzéséhez.

A kurzus sikeres teljesítése után kezdenek meg a hallgatók a mentorálást a kiválasztott általános iskolai intézményekben. A hallgatók csak aktív egyetemi státusszal végezhetnek mentori tevékenységet, ezért a szerződésük mindig csak egy félévre vonatkozik.

A mentorok kiosztása általános iskolákba

A mentorok kiosztása az általános iskolákba két pilléren nyugszik. Egyrészt a szervező intézmény és a hallgatók megállapodásán, másrészt pedig az iskolai osztálylétszámon. Ugyanis a program indulásakor kialakított irányelv szerint egy mentor négy általános iskolai tanulóval fog foglalkozni.

A hallgatók általános iskolákba való kiosztásakor kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy ezt az értéket megtartsuk. A mentorálási program egyik fő szempontja az is, hogy teljes osztályok kerüljenek bele a programba, ennek következtében az osztálylétszámok nem teszik minden esetben lehetővé, hogy egy hallgatóhoz négy diák kerüljön. Így előfordulhat, hogy egy mentorhoz 3 vagy akár 5 tanuló is tartozik.

Az általános iskolai tanulók programba való bekerülésének menete

Az intézménynek a programba való bekerülése nem eredményezi a tanulók automatikus bekerülését. A bekerült osztály minden tanulója jogosult arra, hogy a programban részt vegyen, ehhez azonban a szülőnek/gondviselőnek egy nyilatkozatot kell aláírnia, amely visszavonásig, valamint az általános iskolai tanulmányok befejezéséig érvényes marad. Fontos megjegyezni, hogy abban az esetben, ha a tanuló nem csatlakozott a programhoz, a félév során, illetve a tanulmányai során bármikor meggondolhatja magát, és egy aláírt szülői nyilatkozattal ő is részt vehet a programban.

A programkoordinátor feladata, hogy a szülői nyilatkozatot a megadott határidőig eljuttassa szkennelt formában, valamint postai úton is a *Tanítsunk Magyarorszáért* program szervezőihez.

A programban részt vevő tanulók kapnak egy felhasználói profilt a *Tanítsunk Magyarorszáért* program hivatalos honlapjához (www.tanitsunk.hu). A honlapon időközönként (félévente) egy kérdőívet kell kitölteniük a tanulóknak. A kérdőív a program hatáselemzését szolgálja, ezért minden tanulónak kötelező kitöltenie. Az iskolai koordinátor feladata, hogy a kitöltéseket felügyelje, és géptermet biztosítson ehhez.

Mind a mentorok, mind pedig a mentoráltak kapnak egy TM-kártyát, amely ingyenes utazási lehetőséget biztosít nekik a VOLÁN és a MÁV járatain. Ehhez szükséges, hogy az iskolai programkoordinátor megküldje e-mailben a Szervezők felé a tanulók nevét és OM-azonosítóját. Ha nincs minden tanulónak diákigazolványa, akkor a mentorról közösen segítsék a tanulókat a papírok ügyintézésben.

A mentor–mentorált párok kialakítása

Az elmúlt félévek gyakorlatai azt mutatták, hogy a legjobb módszer a mentor-mentorált párok kialakítására, ha ezt az iskolai koordinátorok végzik (akár a mentorokkal egyeztetve) egy ismerkedési fázist követően. Fontos, hogy egy személyes csoportos találkozó és beszélgetés során mindenki megismerkedjen a másik érdeklődésével, hobbijával.

Az egyetemi oktatók eddig tapasztalataik alapján az alábbi fontosabb irányelveket fogalmazták meg:

- Fontos, hogy ne a mentorok válasszák ki a mentoráltjaikat, és ne is a gyerekek a mentorukat.
- A gyerekek beosztását az osztályfőnök és az iskolai programkoordinátor végzi, miután személyes beszélgetés(ek) során megismerte a mentorokat (érdeklődés, hobbi, mentalitás stb.).
- Ezt a tényt fontos előre közölni mind a gyerekekkel, mind a mentorokkal, nehogy az első találkozáskor spontán módon elkezdődjön egy kiválasztási folyamat.
- A gyerekek beosztása ne a gyerekek előtt (és ne velük megbeszélve) történjen, ők már csak a beosztás eredményével ismerkedjenek meg.
- Fontos arra törekedni, hogy a mentorok sokszínű gyermekcsoporttal foglalkozzanak, tehát ne kerüljenek kialakításra „jó tanuló/magatartású” és „rossz tanuló/magatartású” csoportok, hanem valóban minél többszínű csoportok (mentor + 4 iskolás) legyenek az osztályban.

A mentorálás tartalma

A programkoordinátornak felelőssége van, hogy a mentorálás lebonyolításában segítse a hallgatót, valamint szükség szerint ellenőrizze a foglalkozásokat. Ezért kiemelt fontosságú, hogy rövidebb leírást adjunk mind a tanulóknak, mind a hallgatóknak arról, hogy mi lehet és mi nem lehet mentori tevékenység.

A mentorok hetente 6 órában tartanak foglalkozásokat a mentoráltjaiknak. A heti 6 óra rugalmasan kezelendő. A mentor akár kétszer három órában is mehet az intézménybe. Fontos, hogy az ettől való eltérést vagy egy hét kihagyását a mentornak mindenképpen előre jeleznie kell mind az egyetemi oktató, mind pedig az iskolai koordinátor felé.

A mentorok különböző foglalkozásokat tarthatnak a tanulóiknak. Tanórák után lehet a mentoráltak számára szabadidős tevékenységeket szervezni, megvalósítani az iskolában, mint például: kreatív, játékos, társasjátékos, mozgásos foglalkozásokat, sporttevékenységeket, szakköröket, filmklubokat. Ha lehetőség van rá, a mentor az iskolán kívüli helyszínre is szervezhet szabadidős programokat mentoráltjainak (hétköznap és hétvégén egyaránt). Pl. középiskolai nyílt napok, pályaorientációs célú kirándulások, szabadidős tevékenységek szervezése (mozi-, színház-, kalandpark-, kiállítás-, múzeum-, állatkert-látogatás, valamint el is viheti mentoráltjait az egyetemekre, a különböző cégekhez). Ezeket a programokat javasoljuk a többi mentorral közösen megszervezni.

Hospitálás a tanórákon. A tanórák megfigyelése elsősorban a mentoráltak megismerése céljából a mentorálási folyamat legelején, illetve a mentorálási folyamat során esetlegesen fellépő, az adott tantárgyhoz köthető problémák megismerése, megértése érdekében végzett tevékenység. Ezen kívül a mentor nem ülhet bent az tanórákon megfigyelőként, csakis aktív résztvevőként tartózkodhat bent a tanteremben, így ha van rá mód, az órán projektfeladatokban tudnak a gyerekekkel közösen dolgozni, plusz figyelemmel segítve a pedagógus munkáját.

Helyettesítésben való részvétel. Hiányzó tanár helyettesítése esetén a mentor – amennyiben vállalkozik rá – egyedül vagy mentortársaival együttműködve megtarthatja a 45 perces órát, de semmiképpen sem az adott tantárgy óráját! Ilyen esetben tarthat például kreatív, kézműves, pályaorientációs, közösségépítő vagy egyéb játékos, társasjátékos foglalkozást.

A mentoráltjai fejlődése érdekében a mentor konzultálhat az érintett pedagógusokkal.

A mentor nem végezhet olyan tevékenységet, amely a mentor és a mentorált támogató, segítő, bizalmon alapuló kapcsolatát veszélyeztetheti (pl. a tanulók feleltetése, dolgozat íratása). A mentor és a mentorált kapcsolatának, találkozásainak pozitív, élményszerű jellegét az egész mentorálási folyamat során meg kell őrizni. Emiatt a mentor az alábbi tevékenységeket nem végezheti:

- Iskolai tanórák szervezése, megtartása.
- Megoldatlan helyettesítés esetén az érintett szakóra megtartása.
- Feleltetés, dolgozat íratása, kompetenciamérés.
- Osztályozás.
- Iskolai, pedagógusi adminisztratív feladatok ellátása.

Kérjük, ezek figyelembevételével segítsék a mentorok munkáját!

A TM honlapja

A *Tanítsunk Magyarországgért* program honlapján nemcsak az általános iskolai tanulók vannak jelen, hanem a program összes szereplője/érintettje, így az egyetemi oktatók, a mentorok és az általános iskolai programkoordinátorok is.

Ennek értelmében a programhoz való csatlakozás során minden iskolai koordinátor rendelkezni fog egy TM Profillal és meg fogja kapni a bejelentkezéshez szükség adatokat, hogy a honlapon majd a szükséges feladatait el tudja végezni. Ezek átlagosan heti szinten maximum fél órát jelentenek az eddigi tapasztalatok alapján.

A honlapon minden szereplőnek külön feladata van. A mentorálás monitoringjának céljából a hallgatóknak (mentoroknak) minden egyes mentorálási alkalomról egy beszámolót kell írniuk a felületre, amelyet képpel egészítenek ki.

Az iskolai koordinátoroknak pedig rálátásuk van ezekre a beszámolókra, és ellenőrzési szerepet is betöltenek, ezt hétről hétre végre kell hajtaniuk. Tehát lehetőségük van arra, hogy az adott mentor rögzített beszámolóját jóváhagyják vagy elutasítsák. Ez a program egyik alapvető feladata, hiszen ezzel elkerülhető, hogy egy mentor olyan foglalkozást rögzítsen, amely meg se történt. Itt elsősorban nem tartalmi felülvizsgálat a cél, hanem arra vonatkozó visszajelzés, hogy valóban ott volt-e a mentor a bejegyzésben jelzett foglalkozásokon.

Ezenkívül másik szükséges feladat, hogy a már kialakított mentor-mentorált párokat rögzítse a honlapon.

A honlap használatához a programba való csatlakozáskor és a bejelentkezési adatok megküldésekor egy kézikönyvet is csatolni fogunk.

Az iskolai programkoordinátor feladatai

A helyi pedagógusok fontos szerepet töltenek be a mentorprogramban. Hiszen az ő közreműködésükkel ismerkednek meg a hallgatók a tanulókkal. Ők fogadják hallgatókat az intézményben, és segítik őket mentori tevékenységeik elvégzésében. Ezenkívül ellenőrzői feladatot is ellátnak. A programramkoordinátor feladatai összegezve:

- A szülői nyilatkozatok összegyűjtése a megadott határidőig és ezek elküldése a Szervezőknek.
- A csatlakozó tanulók nevének és OM-azonosítójának elküldése a Szervezők részére.
- A TM-kártya kiosztása a tanulók részére. Az átadás-átvételi papír aláírása.
- A mentorok fogadása az intézményben.
- A mentorok megismerése és bemutatása az általános iskolai tanulók számára.
- A mentor-mentorált párok kialakítása az említett irányelvek szerint.
- A honlapon a mentor-mentorált párok rögzítése.
- A tanulói kérdőív kitöltésének koordinálása, felügyelete.
- A kérdőív határidőn belül való kitöltéséért és a szülői nyilatkozat határidőn belüli aláírásáért is felel.
- A honlapon a mentorok által rögzített közös beszámolók ellenőrzése, jóváhagyása vagy elutasítása.
- A mentorok segítése a közös programok lebonyolításában.

- Az intézmény lehetőségeihez mérten eszközök és helyiségek biztosítása.
- Kapcsolattartás a mentorokkal, az egyetemi oktatókkal és a Szervezőkkel.
- Problémák, fennakadások jelentése a Szervezők felé.

Az iskolai programkoordinátorok a Tankerületi Központtal szerződést kötnek, és a *Tanítsunk Magyarorszáért* programban vállalt és elvégzett feladataikért havi szinten megbízási díjban részesülnek. (Ennek összege az eddigiekben a hallgatók által kapott nettó 30.000 Ft-os ösztöndíjnál magasabb összeg volt, ez azonban minden félév elején újra meghatározásra kerül, várhatóan szeptembertől is legalább ilyen összegre lehet számítani.)

Érintettek

Érintettek	Leírás
Mentorok	Egyetemi hallgatók, akik felvették a TM2 kurzust, és mentori tevékenységet vállaltak.
Mentoráltak	A programban részt vevő 7. osztályos általános iskolai tanulók.
Egyetemi oktatók	Az Eötvös Loránd Tudományegyetemen a TM-programért felelős oktató(k).
Általános iskolai programkoordinátorok	A programban részt vevő általános iskolákban a TM-programért felelős tanár.
Szervezők	IFKA Iparfejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft. – <i>Tanítsunk Magyarorszáért</i> program dolgozói

A program központi honlapja: <https://tmo.gov.hu/>

A program oldala az ELTE-n: <https://tkk.elte.hu/tanitsunk-magyaroszagert/>